పంచదార చిలకలు

అసలు ఆ రామయ్యది మావూరేను. రామయ్య ముత్తాత ఖుందెప్పుడో వుత్తరాదినుంచి వచ్చి మావూళ్ళో స్థిరపడిపోయాడట!

రామయ్య ముత్తాత మావూళ్లో కాలు పెట్టినప్పుడు తనవెంట వో సెంటు భూమికూడా తెచ్చుకోలేదన్న సంగతి మావూళ్లో బతికున్నవాళ్ళకూ, చనిపోయినవాళ్ళకూ అందరకూ తెలిసిందేను.

రామయ్య ముత్తాతకు సెంటు భూమంటూ ఒకశేడిస్తే అసలు తను వున్న వూరొదిలి వచ్చేవాడే కాదని మొన్ననే కాలంచేసిన అమరయ్య చచ్చేనాటిదాకా అంటూవుండేవాడు.

అలా నెత్తిన గుడ్డేసుకొచ్చిన రామయ్య ముత్తాత తను పోయేనాటికి కొడుక్కు ఓ పదెకరాల భూవసతి కల్పించి పోయాడట.

రామయ్య తాతా, తండ్రీకూడా తక్కువ తిన్నవాళ్ళేం కాదు. కాళ్ళా, వేళ్ళా సంపాదించి రామయ్యకు వప్పచెప్పారు. రామయ్య ఎక్కొచ్చేనాటికి తన పూర్వులు ఆర్జించి వదిలి వెళ్ళింది ఎట్లాలేదన్నా వో ఏభై ఎకరాల పల్లపుభూమీ, పెద్ద లోగిలీ, దొడ్లూ, నక్కట్టూ అంతా అట్టహాసంగా వుంది.

రామయ్య తాతముత్తాతలంతా ఒక ఎత్తూ, రామయ్య ఒక్కడూ ఒక ఎత్తు! వాళ్ళంతా కలసి ఎంత సంపాదించారో రామయ్య ఒక్కడే అంత సంపాదించాడంటే నమ్మండి. ఇప్పుడు యించుమించు ఓ వందెకరాల మాగాణీ, ఓ పాతిక ముప్ఫయి వేలదాకా రొక్కమూ వుందని అందరూ అనుకోవటం!

అంత ఆస్తి, రామయ్య ఎట్లా సంపాదించాడయ్యా అంటే నేనుమాత్రం చెప్పలేను. ఆ సంపాదించే కిటుకు, లేదా 'టెక్నిక్' మా తాతముత్తాతల్లో ఎవరికీ తెలియదనే చెప్పాలి, మా పూర్వీకుల్లో ఆ టెక్నిక్ ఏ ఒక్కరికి తెలిసినా, నేను యిలా క్షయివేట్లుచెప్పి బతకాల్సిన అవసరమే వుండేది కాదు. మావాళ్ళంతా "మీసాలకు సంపెంగినూనె" రాసే రకం.

ఆ అర్జనా పాటవం రామయ్య వంశంలోనే వుందనుకుంటాను. రామయ్య సంపాదించిన అంత ఆస్తి యిప్పుడు తినే దిక్కు లేకుండా పోయింది. అంత వయసు ముదిరి, అయిదో పడిలో పడ్డాకనే రామయ్య రెండో పెళ్ళి చేసుకొన్నాడు. వంశవృక్షాన్ని నిలపడంకోసం రామయ్య చేయని ప్రయత్నం లేదు. అయినా యీనాటివరకూ ఓ నలుసైనా కలుగలేదంటే రామయ్య వారసుల పూర్వజన్మ సుకృతమనే చెప్పాలి.

రామయ్య దురదృష్టం కాకపోతే మరేమిటి? నిండు గర్భిణితో వున్న మొదటిభార్య మరణించడం! చచ్చిన పెళ్లాం కంటే పుట్టకుండానే చచ్చిపోయిన సంతుకోసం ఎక్కువ దిగులుపడ్డాడు రామయ్య.

పాపమెంతో పుణ్యమెంతో గాని రామయ్యా మొదటి పెళ్ళాం చావుకు రామయ్యే కారణమనేది యీనాటికీ మా వూళ్లో చెప్పుకుంటూ వుంటారు.

కడుపుతో వున్న రామయ్యా పెళ్ళానికి పంచదార చిలకలు తినాలనిపించి మొగుడికి తెలీకుండా చాటుమాటుగా కొట్లో వున్న రెండు బస్తాల వడ్లు అమ్మి పుట్టింటికి పంపించిందట, తల్లిని చిలకలు చేసి పంపమని. వాళ్లు కాస్త బీదతనంలో వున్నవాళ్ళు లెండి.

అది తెలిసి రామయ్యా, పంచదార చిలకలు వండుకొచ్చిన అత్తగారిముందే, పెళ్ళాన్ని గొడ్డును బాదినట్టు బాదేడట పాపం! ఆ నిర్భాగ్యురాలు లజ్జతో కుమిలిపోయి, తెల్లారగట్ట మంచినీళ్ళ బావిలో బుడుంగుమంది. ఆ బుడుంగుమనేది, ఆ బిడ్డనుకాస్తా కనేశాక బుడుంగుమంటే రామయ్యాకు యింత దుఃఖం వుండేది కాదు.

మొదటిభార్య చనిపోయిన ఆరునెల్లకే రామయ్యా రెండోపెళ్ళి చేసుకొన్నాడు. ఆవిడ కాలు పెట్టిన వేళావిశేషమేమిటో కాని, రామయ్యా పట్టుకుంది బంగారమై కలిసొచ్చింది. రామయ్యా చిన్నపెళ్ళాం వేలువిడిచిన మేనమామ వెంకయ్యతో కలిసి రామయ్యా కొంతకాలం మిరపకాయల బేరం చేశాడు. వ్యాపారం అట్టా పెంచి యిట్టా పెంచి వున్నది కాస్తా వెంకయ్యా బావ, రామయ్యా బావను నమ్మి అందులో పెట్టి వూరుకొన్నాడు. అయిదు సంవత్సరాల తర్వాత లెక్కాడొక్కా తేల్చి చూసుకొంటే, చెరో పదివేలు మిరపకాయ బోరాం తాలూకు చినిగిపోయిన గోనెపట్టాలు మాత్రం మిగిలినాయి! వ్యాపారం దివాళా తీసింది! రామయ్యా పొగరు

అణిగిందిలెమ్మని అందరూ చంకలు కొట్టారు. పిల్లలు గల వెంకయ్యబావ గుండెలు చతికిలబడ్డయి. పొలం పుట్రా అప్పులోళ్ళు కట్టుకుపోగా, వెంకయ్యబావ గుడ్లు తేలేసి కాళ్ళు పైకెత్తాడు. అమాయకుడు వెంకయ్యకు మతి చెలించింది. రామయ్యబావే సమయానికి ఆదుకొని వెంకయ్య బావను ఎరుకలపూడి పిచ్చాసుపత్రిలో చేర్పించాడు. అక్క దెన్నాళ్లుంచినా నయం కాలేదు. పాపం రామయ్యమాత్రం ఏం చేస్తాడు. ఎంతకాలమని నయంకాని పిచ్చికి డబ్బు తగలేస్తూ వుంటాడు? డబ్బు తగలేస్తే పిచ్చి నయమవుతుందనే పిచ్చి రామయ్యకు ఎప్పుడూ లేదు. లోకంతో సంబంధంలేని రామయ్యక్కూడా లోకుల్ని చూసి వెరవాల్స వచ్చింది. అందుకే వెంకయ్యబావ పిచ్చాసుపత్రి కర్చు తనే పెట్టుకుంటూ వచ్చాడు. కుచేలుడైతే మాత్రం ఎంతకాల మనుభవిస్తాడు? కుబేరుడైతే మాత్రం ఎంత కాలం భరిస్తాడు? రామయ్య డబ్బు పంపడం మానేసిన మూడోరోజునే వెంకయ్యను పిచ్చాసుపత్రి నుంచి వదిలేసినట్టు తెలిసింది. అప్పట్నుంచీ పిచ్చెక్కిన వెంకయ్య ఎటుపోయాడో, ఎక్కడ తిరుగుతున్నాడో యెవరికీ తెలియదు. ఆవూరూ, ఈవూరూ పోయొచ్చినవాళ్ళు వెంకయ్యను రైలుపెట్టెల్లో అడుక్కుంటూంటే చూశామనీ, కాఫీహోటళ్ళ ముందు తిని పారేసిన ఆకులు నాకుతూంటే చూశామనీ చెప్తూండేవాళ్లు.

అందరూ అనుకొన్నట్టుగా, మిరపకాయల వ్యాపారంలో నష్టంవచ్చి రామయ్య ఆస్తిలో సగానికి పైగా హారించుకుపోయి వుంటుందన్నది జరగలేదు. పైగా రామయ్య ఇంకో పాతిక ఎకరాలు కొనడం జరిగింది. వెంకయ్య పిచ్చాసుపత్రి

వదలి దేశాలమీద పోయిన కొద్దిరోజులకే రామయ్యా పాతిక ఎకరాల మాగాణీ కొనటం జరిగింది. ఊళ్లో పెద్ద తలకాయ లన్నీ ముక్కుమీద వేలేసుకొన్నాయ్! ఆ తర్వాత రామయ్యా మీద ఎన్నో నీలాపనిందలు వేయడంకూడా జరిగింది. అసలు మిరపకాయల బేరంలో నష్టం రాలేదనీ, అమాయకుడైన వెంకయ్యను మోసం చేయడానికే బేరంలో నష్టమొచ్చినట్టు రామయ్యా నాటక మాడేడనీ, ఆనోటా, ఆనోటా చెప్పుకొన్నారు. వెంకయ్యబావకు పిచ్చెక్కటానిక్కూడా రామయ్యా బావే ఏదో చేశాడన్నది కూడా కొంతమంది చెప్పుకోక పోలేదు.

ఎలా సంపాదిస్తే యేం, రామయ్యా వూళ్ళో కల్లా మోతుబరీ రైతయ్యాడు. లోకానికి ఎదురీదగలిగిన రామయ్యా కూడా కాలానికి ఎదురీదలేకపోయాడు. అరవయ్యో పడిలో పడేసరికి రాయంటి రామయ్యా మంచానపడ్డాడు. అక్కడ్నుంచీ రామయ్యా కష్టాలు మొదలైనయ్. తినే దిక్కులేక మూలుగుతోన్న ఆస్తికోసం వారసులంతా కాకుల్లా గద్దల్లా మూగారు. రామయ్యా మంచంచుట్టూ చేరినవాళ్ళలో రామయ్యాకు నిజముగా జబ్బు నయంకావాలని, మనసారా వాంఛించినవాళ్లు వొక్కళ్ళుకూడా లేరు. రామయ్యా మంచంచుట్టూ మొసలి కన్నీళ్ళు నయాగరా జలపాతంలా ప్రవహించినయ్! తన చుట్టూ చేరినవాళ్ళంతా తన చావుకోసం గంటలూ,నిమిషాలూ లెక్కపెడుతూన్నట్టుగా అనిపించేది రామయ్యాకు. రామయ్యా ఆప్తులు ఆశించినంత త్వరగా రాలేదు రామయ్యాకు చావు. రామయ్యాకోసం వస్తూవున్న మృత్యువు తాబేలు నడకతో వస్తోంది. రామయ్యా మృత్యువుతో అహోరాత్రాలూ యుద్ధం

చేస్తున్నాడు. బంధువుల్ని పెళ్ళాంతో సహా అందర్నీ యింటి నుంచి దూరంగా కొట్టాడు. తన చావుకోసం గుంటనక్కల్లా కనిపెట్టుకు కూర్చున్నవాళ్లు తనను బతికుండగానే పీక్కు తింటూన్నట్టనిపించింది. ఆ స్థితిలో కూడా రామయ్యకు మొండి ధైర్యం వుంది. తన ఆస్తినుంచి తన్నెవరూ వేరు చేయలేరని.

రామయ్యకు అప్పుడప్పుడు డాక్టర్లమీదా మందులమీదా అనుమానం కలిగేది. క్షీణించిపోతూన్న శరీరంకోసం, మందులకూ, మాకులకూ, డాక్టర్లకూ డబ్బు ధారపోయడం దారుణంగా అనిపించేది రామయ్యకు. రామయ్య శరీరాన్ని మృత్యువు వేరుచేయగలిగినా, రామయ్య ఆత్మను అతని ఆస్తి నుంచి వేరు చేయలేదనే విశ్వాసము రామయ్య రక్తనాళాల్లో జీర్ణించిపోయి వుండాలి.

తాబేలైనా, నడవంగా నడవంగా తన గమ్యాన్ని చేరుకుంటుంది కదూ! వానపాములా, మందగొండిగా దేక్కుంటూ వచ్చిన మృత్యువు ఓరోజు అర్ధరాత్రి వచ్చి రామయ్య యింటి తలుపు తట్టింది.

అర్ధరాత్రి రామయ్య పడకగదిలో గోడగడియారం పన్నెండు గంటలు కొట్టింది. జీవితాన్ని మృత్యువుకు చేరవేసే కాలాన్ని కొలుస్తూ గడియారం రామయ్య జీవితాన్ని ఆఖరి గడియల్లోకి నెట్టింది.

రామయ్య నీరసంగా లేచి మందు తాగి, దిండుకింద దాచుకొన్న నారింజబద్దల్ని రెంటిని చప్పరించి మిగతావి తెల్లారి మందుతాగ్గానే తింటానికి దాచుకొని పక్క సర్దుకొని మళ్ళీ పడుకొన్నాడు.

కాని రామయ్యకు ఆ రాత్రి అసలు నిద్ర పట్టలేదు. గుండె దడా, ఆయాసం ఎక్కువగా వుంది. ఎదురుగా గోడకున్న మొదటి భార్య ఫొటో చూస్తూంటే రామయ్యకు మరీ గుబులు గుబులుగా వుంది.

వెనకగదిలో ఏదో చప్పుడైనట్టుంది. ఆదుర్దాగా బొడ్లో తాళంచెవ్వుల గుత్తికోసం తడువుకొన్నాడు. బొడ్లో చెవ్వుల గుత్తి చేతికి తగలకపోయేసరికి రామయ్య గుండెలు తార్‌మన్నాయ్. ఒళ్ళంతా ముచ్చెమటలు పోశాయి. సాయంత్రం డాక్టరుకు డబ్బు యివ్వటానికి పెట్టె తెరిచినప్పుడు తాళం చెవ్వుల గుత్తి అక్కడెక్కడో మరిచిపోయినట్టుగా గుర్తు వచ్చింది.

వంట గదిలోంచి "గభీగభీ" మని తలుపు పుతకలు లేవనెట్టుతున్నట్టు శబ్దం వినపడుతోంది. రామయ్య అయోమయంగా లేచి నుంచొన్నాడు. కళ్లు మసకలు కమ్మిపోతున్నాయ్, తల తిరిగిపోతూన్నట్టనిపించింది. వణుకుతున్న కాళ్లతో తడబడుతూ, గది తలుపు తీసుకొని వరండాలో కొచ్చాడు. మెట్ల పక్కనే గోడ కానుకొని ఒక నల్లటి ఆకారం నుంచొని వుంది!

ఆ ఆకారాన్ని చూడగానే రామయ్య తన ఆస్తికోసం వచ్చిన దొంగ అనుకొన్నాడు. కాని, పాపం అది రామయ్య అస్థికలకోసం వచ్చిన మృత్యువు అని కూడా గ్రహించలేకపోయాడు.

రామయ్య ఆ నీడలోవున్న ఆకారాన్ని చూడగానే వెర్రిగా కేకలు పెట్టాడు. రామయ్య కేకలకు ఆ గోడపక్కన వున్న దొంగాడు మెట్లక్రింద వున్న మూటను చంకలో పెట్టు

కొని పరుగు లంకించుకొన్నాడు. రామయ్య మతి పోయిన వాడిలా "దొంగ, దొంగ! పట్టుకోండి" అంటూ అరుస్తూ దొంగాడి వెంట బడ్డాడు. రోగపు బిర్రు నరాల కెక్కిందో ఏమో మరి రామయ్య ప్రాణానికి తెగించి మరీ వెంటబడ్డాడు. వంశానుబంధంగా వచ్చిన రామయ్య ధనకాంక్షకు కట్టలు తెగింది! ఆ దొంగాడు తన ప్రాణాన్నే యెత్తుకుపోతున్నట్టుగా యిదయిపోయాడు రామయ్య! తల తెగిపోయిన బలిపోతులా రామయ్య దొంగాడి వెంట బడ్డాడు. వీధి మలుపు తిరిగేసరికి దొంగాడ్ని వాటేసుకోగలిగాడు. దొంగాడి చంకలో వున్న మూటకోసం రామయ్య పెనుగులాట సాగించాడు. అంతలోకే చుట్టుపక్కలవాళ్లు లేచి వచ్చారు. ఆ మూటకోసం పెనుగులాటలో రామయ్యకు గుండెలమీద గట్టిగా రెండు తగిలినై! అయినా రామయ్య మూటను వదలలేదు. అంతలోకే నలుగురూ చేరి దొంగాణ్ని చచ్చేట్టు బాదేరు. నెత్తురు కక్కుతూ దొంగాడు నేలకరుచుకొన్నాడు. రామయ్య స్పృహ తప్పినా చేతుల్లోని మూటను వదల్లేదు. ఎవళ్లకు తోచిన వుపచారం వాళ్ళు చేస్తూ, డాక్టరుని పిలవనంపేరు. రామయ్యకు గుండెలు చేదుకుపోతున్నాయ్! మధ్యలో వోసారి తెలివి వచ్చింది. రామయ్య కడసారి కోరికగా ఆ మూటవిప్పి తీసి చూపించమన్నాడు. బలువుగా వున్న కనురెప్ప లెత్తి రామయ్య లాంతరు వెలుగులో మూటలోవున్న వాటిని చూసుకొన్నాడు! అందులో వెండిపళ్ళాలూ, బిరుసు కరన్సీ నోట్లూ, బంగారపు సుద్దలూ వూహించిన రామయ్య మనసుకు—మురికి గుడ్డపీలికలూ, కుండ పెంకులూ, పుల్లిస్తరాకులూ మూసుకుపోతూన్న రామయ్య కళ్ళకు కనిపించాయి.

తెల్లవారేక రాత్రి చనిపోయిన దొంగాడు పిచ్చివాడు వెంకయ్యే నని వూళ్ళో చాలామంది గుర్తుపట్టేరు.

ఆరాత్రే చనిపోయిన రామయ్య బావకు వెంకయ్య బావ సంగతే తెలియదు.

రామయ్య చనిపోయిన తెల్లారే వారసులు వచ్చి, అందినంతవరకు పుచ్చుకొని తలో కాస్తా పంచుకొని చక్కాపోయారు.

ఆ తర్వాత కొన్నాళ్ళకు వూళ్లోవాళ్ళు చందాలు వేసుకొని వెంకయ్యకు సమాధి కట్టిస్తూ, దానిపక్కనే మిగిలిపోయిన సున్నం, ఇటుకతో రామయ్యక్కూడా ఓ సమాధి కట్టించారు. తను బ్రతికుండగా ఒరులను సుఖంగా బ్రతకనీకా, తాను సుఖపడకా బ్రతికిన రామయ్య, లోకులు కట్టించిన ఆ సమాధిలోనైనా సుఖపడ్డాడో లేదో ?